

In memoriam – kirjastoneuvos Aili Rynnänen

Kirjastoneuvos Aili Rynnänen on kuollut Turussa 99 vuoden ikäisenä. Hän teki merkittävän uran Suomen lääketieteellisten kirjastojen kehittäjänä ja asiantuntijana. Kun sodan vielä kestäessä Turun yliopistoon oli perustettu lääketieteellinen tiedekunta, sen ensimmäinen vakinainen virka oli kirjastonhoitajan virka, jossa aloitti syksyllä 1943 fil. maist. Aili Rynnänen. Kirjasto toimi hänen johdolla sen perustamisesta lähtien vuoteen 1975, jolloin hän jäi eläkkeelle.

Aili Rynnänen (os. Wallin) oli syntynyt 15.9.1911 Eurajoella. Aili pääsi ylioppilaaksi Rauman yhteislyseosta 1930. Sen jälkeen hän kartutti opiskelubudjettiaan työskentelemällä samanaikaisesti mm. kirjastossa Volter Kilven alaisena. Turun yliopiston kirjaston silloinen ylikirjastonhoitaja Volter Kilpi oli nuoren opiskelijan suuresti arvostama auktoriteetti, ja siinä lienee osasy siihen, että Aili luonnontieteitä opiskelevana hakeutui kirjastoon eikä opettajan uralle. Valmistuttuaan 1937 filosofian kandidaatiksi hän jatkoi työtään kirjastossa ja suoritti vuonna 1942 Valtion kirjastotoimiston kaksivuotisen kirjastokurssin.

Hänen aloittaessaan lääketieteellisen tiedekunnan kirjastonhoitajana, ei ollut kirjastoa varten suunniteltuja tiloja ja vasta 1953 kirjasto pääsi omiin tiloihinsa ja siitä alkoi kirjastotoiminnan kasvun ja kehittämisen aika. Turun lääketieteellinen kirjasto oli ensimmäinen alan yleiskirjasto Suomessa.

Aili Rynnänen kehitti kirjastoaan määrätietoisesti. Hänen asiantuntemustaan käytettiin myös suunniteltaessa alan kirjastotoimintaa mm. Helsinkiin ja sittemmin Ouluun ja Kuopioon. Hän on toiminut Suomen tieteellisen kirjastoseuran ja Tieteellisten kirjastojen virkailijat ry:n johtokunnan jäsenenä sekä Tieteellisen informoinnin neuvottelukunnan biolääketieteellisessä jaostossa.

Vuonna 1963 Aili Rynnänen osallistui saamansa apurahan turvin Washingtonissa toiseen kan-

sainväliseen lääketieteellisten kirjastojen kongressiin ja tutustui matkallaan myös alan amerikkalaisiin kirjastoihin. National Library of Medicine oli juuri saanut valmiiksi lääketieteellisen MEDLARS tietokannan ja kirjallisuudenhakujärjestelmän. Tämän pohjalta kehitettiin 1970-luvun alussa MEDLINE-tietojärjestelmä, nykyisellään PubMed-MEDLINE. Se on edelleen koko maailmassa yhä laajenevassa käytössä oleva järjestelmä ja myös alan keskeinen työväline. Aili Rynnänen oli tutustunut aiheeseen matkallaan ja hän oivalsi ensimmäisten joukossa uuden tekniikan mukanaan tuomat mahdollisuudet.

Aili Rynnänen on vuonna 1965 saanut tasavallan presidentin myöntämät SVR:n ritarimerkin ja 1977 ansioistaan kirjastoalalla kirjastoneuvoksen nimen ja arvon. 1990 hänet kutsuttiin ensimmäiseksi Bibliothecarii Medicinæ Fennicæ yhdistyksen kunniajäseneksi.

- Terttu Soini, Liisa Salmi, Saimi Schwela

Kirjoittajat ovat Aili Rynnänen kollegoja ja pitkäaikaisia ystäviä